

Na ovaj način je sa malim izuzetkom dobio svaki onaku zemlju i onoliko, gde je i koliko je tražio, te je tako bio minimalan broj prigovora i žalbi, a i ovima se po mogućstvu izašlo u susret prilikom rešavanja prigovora.

Interesenti su u toku avgusta i septembra meseca 1937 god. uvedeni u posed nove zemlje od izaslanog sudije.

Predate su na kraju svega dve pretstavke na Okružni sud, ali su i one kao neosnovane odbijene.

Osim prijavljenih prigovora bilo je i takvih, koji su tvrdili, da su dobili i manje zemlje i goru, nego što su imali. Ali većina njih nije ni dala prigovor pred sudijom, jer su sami znali, da nije istina; na pr. tvrdili su, da je njihova stara zemlja 5 i 7 klase bolja od 2 klase koju su dobili. Ali kod svih komasacija obligatni su prigovori, da je svačija zemlja pre komasacije bila dobra, a posle komasacije svaki dobije goru zemlju.

Bilo je nekoliko grešaka kod procene, ali se to, kod takog hatara, gde ima 14 raznih klasa zemlje, pa čak i u jednoj duži po 2 do 7 klasa, ne može izbeći ni pored najsavešnije procene.

Može se najzad reći, da je komasacija u Dragutinovu pored sve raznolikosti zemlje, pored vrlo mnogo vinograda i salaševa, razbacanih po celom hataru potpuno uspela, te se na osnovu toga može tvrditi, da je u Banatu i Bačkoj malo takih opština, koje se ne mogu komasirati.

Стеван Д. Вуковојац

в. к. инспектор

СРЕЂИВАЊЕ НЕСЛАГАЊА КАТАСТРА У ЗАСТАРЕЛИМ ОПЕРАТИМА СА СТВАРНИМ СТАЊЕМ

У 5-ом броју гласника изнео је колега Хоџић стање катастра у подручју бивше Босне и Херцеговине. Изнео је стање додуше непотпуно, навео је и узроке и последице такође непотпуно, но онај, коме то у целости није познато, може из поменутога чланка добити општу слику и оценити последице тога дерутног стања.

Да се изнето употпуни, требало би написати читаву књигу, али је за сада и онолико довољно да се види, колико је велика потреба што скорашњег санирања тога стања, у фискалном интересу државе и у многостраном интересу земљопоседника, како је већ и путем јавности тражено.

Слика тога стања најречитији је конкретан пример, који скреће пажњу на извесне околности које су до тог стања довеле, па да и данашње нове операте не постигне једном иста судбина. Овим би се околностима морало доскочити што пре.

О тим околностима био би потребан посебан опширан, образложен приказ, но то ћемо за сад оставити за друго место. Хитна потреба сређивања и поправке изнетог хрђавог стања, обзиром на велике територије које обухвата и врло незгодне последице, траже прву реч.

За претрес преко Гласника могла би се изнети сва опажања и стечена искуства, а нарочито можда који већи опробани начин санирања, одабрати потом најбољи, најефикаснији, па га применити и за санирање стања и у подручју бивше Војводине те Хрватске и Славоније, јер и тамо је исто стање само мало и — горе.

Сувише је то велик и у детаљима замршен проблем, да се може разрадити и донети дефинитивно решење од једног лица, у једном чланку, а да се уједно одједном обухвате детаљи свих грана, у које катастар засеца, а којих је тачност итд. овиси о исправном стању катастра.

За то је мислим потребно, да се о томе одржи преко Гласника нека врста анкете, па да се о том важном проблему чује у свима правцима мишљење свих оних, који имаду, уз познавање проблема, и богато искуство у пракси.

Разумљиво, да је најбољи лек нови премер и оснивање нове земљишне књиге како се то понегде и примењује. Како је територија где је то потребно врло велика, већ финансирање таква начина могуће је само постепено. Док уз финансије и друге околности дозволе, да се тај начин примени у већем обиму проћиће доста времена док се то свуда и изведе.

Али што да се уради са постојећим хрђавим стањем дотле?!

Мислим да треба хитно наћи и утврдити једнообразан начин, који ће моћи то хрђаво стање учинити што *издржљивијим*, за бар најглавније циљеве којима је катастар намењен, док не стигне тај радикалан лек.

Изнећу из праксе како сам ја поступио кад сам по доласку у једну катастарску управу заметио посве исто што и колега Хоџић у свом подручју; „Да је у земљишним књигама земљиште уписано на једног власника, у катастарском оператру на другог, трећи плаћа по главним пореским књигама порез а четврти обрађује земљиште“.

Први поступак био је, да сам извео правилно задужење земљарине, и то практичним путем мимо редовног поступка. Тако сам морао поступити с разлога, што сам морао управу у првом реду одтеретити великог баласта: сталних жалби и личних интервенција ради неправилног задужења земљарином на основу операта који није одговарао стварном стању. То је интересенте толико теретило да се уз бројне и за управу дангубне интервенције регулисање тражило и путем јавности.

Први тај поступак извршен је излагањем грађанству поседовних листова, а прибелешка свих констатованих промена и стварног стања, изведен је на посебним табацима. За сваки поседовни лист заведен је посебан табак са подацима стварног стања а табак је на челу нумерисан истоветним бројем поседовног листа. Тачност података легализована је потписима интересаната и сеоског старешине, што је оверила и управа општине. На основу добивених података излагањем, састављен је изравно распоред земљарине по општим начелима изнетим у мом чланку: „Нешто о распоредима земљарине.“

Детаљну процедуру поступка који је у пракси врло једноставан, лако и јефтино изведљив, изложићу у посебном чланку. Овде хоћу само да напоменем да су формулари табака за излагање тако практично удешени, да су у исте одмах код излагања унети сви подаци потребни за изравну примену код израде распореда земљарине, без потребе поновног загледања у поседовне листове. Исто тако они садржавају податке потребне за накнадни састав пријавног листа.

Други поступак по замишљеном распореду санирања био би (нисам га извео, јер сам међутим премештен), да се на основу података на тим табацима излагања накнадно саставе пријавни листови за земљишну књигу, а они случајеви где је за потпуну provedбу промене потребан извиђај и на терену, лако се изведу из практично удешених табака излагања и расподеле се у технички програм рада на терену.

Првим поступком потпуно сам умирио за дуље време интересенте, осигурао на време *тачан* распоред земљарине и ради тога услед изосталих жалби врло осетно отеретио особље. Оно се могло сада посветити више радовима по редовном другом поступку, који нису везани за кратак рок, јер у распоред земљарине, састављен једном концизно на основу стварног стања, могао се лако завести мали број промена насталих накнадно у једној години. Констатоване промене могле су се постепено достављати земљишној књизи, а често отегнуто доношење решења по истима, неби кочило већ благовремено и правилно извршено задужење земљарином.

Тај први поступак, пошто је био изван оквира постојећих правилника, изложио сам својевремено у опширном реферату са занимљивом статистиком о постигнутом резултату финансијској дирекцији, која се не само са поступком сагласила, него га у спроведби Одељењу препоручила, да се свуда где то прилике изискују, проведе.

Исто сам одељењу пред неколико месеци доставио поновно и изравно о том конкретан посебан предлог, који се сада налази — пред Катастарским отсеком.

Никако нисам мишљења као колега Хоџић, да се за санирање стања најпре изведе *колационирање* са земљишном књигом. То је врло тешко технички извести, а ради тога био би то скупocen рад а вредност примене добивеног резултата била би у грубом нескладу са коштањем тога поступка. И излишан је, јер објекте излагања има катастар у својим поседовним листовима, а на основу констатације промена, стварног стања при излагању, може земљишна књига на основу примљених пријавних листова да поступно своје стање такођер доведе у склад са стварним стањем. То је природан ток поступка и зато земљишна књига има времена и шири рок, док катастар има тачно одређен рок да сваке године распоред земљарине буде *на време* и према *стварном стању* закључен.

Да се убрза и алакша процедура provedбе пријавних листова код земљишне књиге врло би корисно било, да се реши питање легализације, једном већ датих потписа свих интересаната на пријавном листу катастарских управа, доношењем једне одредбе у духу излагања колеге Хоџића.

Скупљање потписа свих интересаната, ради легализовања промене, често је ради разасутог становања интересаната тешко изведљиво и на лицу места — терену, а поново скупљање свих тих истих интересаната поновно код земљишно-књижног суда одуговлачи а често и онемогућује provedбу ради међувремене болести, смрти итд. интересаната. На ово питање потребно је скренути нарочиту пажњу надлежних.

Грубе грешке, јуридички или иначе непроведљиви случајеви, који су се поткрали и поред опрезна и пажљива излагања операта, лако се након накнадне пријаве могу исправити, но у мојој пракси при изнетом поступку било је таквих случајева тако мали број, да ни у колико нису умањили вредност тога врло практичног поступка.

Будите сарадник Гласника